

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 10. kesäkuuta 2015
(OR. en)

9422/1/15
REV 1

LIMITE

JAI 405
CFSP/PESC 202
COSI 60
COPS 162
ENFOPOL 129
COTER 70
SIRIS 40
FRONT 112
CATS 60
EDUC 196

ILMOITUS

Lähettiläjä:	EU:n terrorismintorjunnan koordinaattori
Vastaanottaja:	Neuvosto / Eurooppa-neuvosto
Asia:	Eurooppa-neuvoston jäsenten terrorismin torjunnasta 12. helmikuuta 2015 antaman julkilausuman jatkotoimet: raportti toimenpiteiden täytäntöönpanosta

Terrorismin torjunnasta 12. helmikuuta 2015 antamassaan julkilausumassa Eurooppa-neuvoston jäsenet määrittivät kunnianhimoisen kolmeen pilariin perustuvan ohjelman: kansalaisten turvallisuudesta huolehtiminen, radikalisoitumisen ehkäiseminen ja arvojen turvaaminen sekä yhteistyö kansainvälisten kumppaniemme kanssa. Neuvostoa pyydettiin raportoimaan näiden ensisijaisten toimien täytäntöönpanosta Eurooppa-neuvoston kesäkuun kokoukseen mennessä.

Tällä välin Euroopan komissio on 28. huhtikuuta 2015 hyväksynyt Euroopan turvallisuusagendan, jossa yksi ensisijaisista aloista on terrorismin torjunta ja jossa noudatetaan useita valtion- tai hallitusten päämiesten määrittelemiä suuntaviivoja.

Ulkoasioiden neuvosto puolestaan hyväksyi korkean edustajan, komission varapuheenjohtajan Federica Mogherinin johdolla 9. helmikuuta 2015 kunnianhimoiset päätelmät terrorismin torjunnasta yhteistyön tehostamiseksi Pohjois-Afrikan, Lähi-idän, Persianlahden ja Balkanin maiden sekä Turkin kanssa.

I KANSALAISTEN TURVALLISUUDESTA HUOLEHTIMINEN

Puheenjohtajavaltio Latvian ehdotuksesta oikeus- ja sisäasioiden neuvosto (sisäministerit) päätti istunnossaan 12. maaliskuuta 2015 keskittyä neljään tärkeimpään alaan konkreettisen edistymisen varmistamiseksi kesäkuuhun mennessä: Schengenin säännösten tehostettu soveltaminen, tiedon jakamisen ja operatiivisen yhteistyön lisääminen, laittomien tuliaseiden torjunta ja internetsisällön ilmoittamisvalmiuksien parantaminen erityisesti Europolin puitteissa. Myös EU:n matkustajarekisterijärjestelmää (PNR) koskevan direktiivin käsittely asetettiin keskeiseen asemaan.

1. Matkustajarekisterijärjestelmää (PNR) koskeva direktiivi

Terrorismin vastaisista toimista 11. helmikuuta 2015 antamassaan päätöslauselmassa Euroopan parlamentti *"sitoutu[i] pyrkimään siihen, että matkustajarekistereitä koskeva direktiivi saadaan valmiiksi vuoden loppuun mennessä"* laukaisten täten pattitilanteen, jossa ehdotus on pitkään ollut¹. Tämän ilmoituksen jälkeen esittelijä esitteli 26. helmikuuta 2015 tarkistetun mietintöluonnoksen, joka sisälsi 47 tarkistusta. Niissä ehdotettiin erityisesti soveltamisalan kaventamista, säilytysaikojen lyhentämistä, EU:n sisäisten lentojen lisäämistä ja kansallisen tietosuojavaltuutetun nimeämistä. Määräpäivään 1. huhtikuuta 2015 mennessä oli esitetty 791 tarkistusta lisää, mikä osoittaa, että päätöslauselmasta huolimatta parlamentissa on hyvin erilaisia näkemyksiä siitä, miltä tulevan PNR-direktiivin tulisi näyttää. Tämä osoittaa myös sen, miten merkittävä lainsäädäntötyö on vielä edessä tämän tärkeän kokonaisuuden osalta. Euroopan parlamentin kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta (LIBE) keskustelee ehdotuksesta 4. kesäkuuta 2015.

¹ Komission ehdotus EU:n PNR-järjestelmäksi toimitettiin helmikuussa 2010. Neuvosto vahvisti yleisnäkemyksensä huhtikuussa 2012. Euroopan parlamentin esittelijä antoi mietintönsä 14. helmikuuta 2012, mutta LIBE-valiokunta äänesti siitä vasta 24. huhtikuuta 2013. Äänestyksessä komission ehdotus hylättiin 30 äänellä vastaan ja 25 äänellä puolesta. Parlamentin täysistunto lähetti 12. kesäkuuta 2013 asiakokonaisuuden takaisin LIBE-valiokunnan käsittelyyn.

LIBE-valiokunta ei ole vielä vahvistanut päivää, jolloin se äänestää mietintöluonnoksesta. Äänestyksen päivämäärä vaikuttaa valiokunnan esittelijälle antamiin neuvotteluvaltuuksiin epävirallisten kolmikantaneuvottelujen aloittamiseksi. Neuvosto on edelleen päättäväisesti sitoutunut yhteisymmärryksen muodostamiseen niin pian kuin mahdollista.

Europol on esittänyt kantansa siitä, miten Europolin tietojenvaihtoinfrastruktuuri ja rikostietokannat voivat auttaa toimivaltaisia kansallisia viranomaisia maksimoimaan kohdennettujen PNR-tietojen käytön, muodostamaan paremman kuvan tiedustelutiedoista ja poistamaan turvallisuusaukkoja, joita puhtaasti kansallisilla PNR-järjestelmillä ei pystyttäisi ratkaisemaan (luomalla linkkejä ja tarjoamalla enemmän kansainvälisiä tietoja).

2. Schengenin säännösten soveltamisen tehostaminen

Valtion- ja hallitusten päämiehet vaativat, että jäsenvaltiot aloittavat viipymättä vapaata liikkumisoikeutta käyttäviä henkilöitä koskevien tietojen järjestelmällisen ja koordinoitun tarkastamisen terrorismintorjunnan kannalta olennaisten tietokantojen avulla yhteisten riski-indikaattorien pohjalta; komission olisi annettava ripeästi tätä koskevat käytännön ohjeet.

Neuvosto (oikeus- ja sisäasiat) päätti 12. maaliskuuta 2015 ottaa viipymättä käyttöön riskinarviointeihin perustuvat matkustusasiakirjojen ja vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin unionin lainsäädännön nojalla kuuluvien henkilöiden järjestelmälliset ja koordinoitut ulkorajatarkastukset keskeisten tietokantojen (erityisesti Schengenin tietojärjestelmä (SIS) sekä varastettuja ja kadonneita matkustusasiakirjoja koskeva Interpolin tietokanta (SLTD)) avulla. Se pyysi komissiota kehittämään yhteiset riski-indikaattorit, joita jäsenvaltioiden olisi käytettävä riskinarvioinneissaan viimeistään kesäkuussa 2015 (katso puheenjohtajavaltion tausta-asiakirja 6891/15 ja kyseisen istunnon pöytäkirja 7166/15). Tämä tarkoitti sitä, että jäsenvaltioiden oli aloitettava tällaiset järjestelmälliset tarkastukset viipymättä kansallisten riski-indikaattorien perusteella ja aloitettava myös yhteisten riski-indikaattorien käyttäminen heti kun ne ovat käytettävissä. Komissiota pyydettiin sisällyttämään edellä mainitut, henkilö- ja asiakirjatarkastuksia koskevat toimenpiteet Schengen-käsikirjaan ennen vuoden 2015 toukokuun loppua. Frontex tukee koordinoitua täytäntöönpanoa yhteisten operatiivisten suuntaviivojen pohjalta. Jäsenvaltioita pyydettiin raportoimaan puheenjohtajavaltiolle ja komissiolle edellä mainittujen tarkastusten täytäntöönpanosta. Rajatyöryhmä arvioi täytäntöönpanon edistymistä.

1) Komissio on antanut epäviralliset suositukset², jotka koskevat tehostettuja tarkastuksia asianomaisten tietokantojen pohjalta ja jäsenvaltioiden valmiuksia tehdä näitä tarkastuksia. Se järjesti kaksi asiantuntijakokousta (helmikuun alussa ja huhtikuun puolivälissä) sekä lähetti kyselylomakkeen. Komissio esitti rajatyöryhmälle 8. toukokuuta 2015 yhteenvedon jäsenvaltioiden toteuttamista täytäntöönpanotoimista. Sen avulla valmistellaan vuoden 2015 kesäkuun puolivälissä pidettävälle oikeus- ja sisäasioiden neuvostolle laadittavaa raporttia. Edistymisestä voidaan esittää seuraava yhteenveto:

Asiaankuuluviin poliisin tietokantoihin ja asiakirjatietokantoihin riskiarviointien perusteella tehtävien tarkastusten lisäämisessä on edistytty. Useimmat jäsenvaltiot ovat pyrkineet lisäämään tietoisuutta operatiivisissa yksiköissä, monet ovat kehittäneet riskianalyysin välineitä ja jotkut korostivat kansallisten rajavalvonta- ja tiedusteluyksiköiden välistä yhteistyötä. Jäsenvaltioiden välillä on teknisiä ja toimintapoliittisia eroja, kuten: onko mahdollista suorittaa samaan aikaan tarkastus SIS:ssä ja SLTD-järjestelmässä, onko matkustusasiakirjojen ja henkilöiden tarkastaminen erikseen mahdollista, mikä on reaktioaika asiaankuuluviin tietokantoihin tehtävissä hauissa, miten kansallisia riskianalyysin välineitä on mukautettu ulkomaisiin terroristitaistelijoihin liittyvään ongelmaan sekä missä määrin on investoitu välineistöön.

Komissio päivittää Schengen-käsikirjaa kesäkuuhun mennessä Schengenin rajasäännösten 7 artiklan 2 kohdan tulkinnan ja Schengenin ulkorajoilla suoritettavia tarkastuksia koskevien vaatimusten selkeyttämiseksi.

2) Yhteisten riski-indikaattorien kehittäminen edistyy. Komissio on laatinut ehdotuksen riski-indikaattoreiksi; ehdotus perustuu komission 26. helmikuuta 2015 tästä aiheesta järjestämään kokoukseen ja jäsenvaltioiden vastauksiin. Europol on yhdistänyt ehdotetut yhteiset riski-indikaattorit Dumas-työryhmän indikaattoriluetteloon ja päivittää asiakirjoja säännöllisesti tiiviissä yhteistyössä asianomaisten tahojen kanssa. Komissio odottaa saavansa yhteiset riski-indikaattorit valmiiksi ennen oikeus- ja sisäasioiden neuvoston istuntoa. Frontex vastaa riski-indikaattorien soveltamisesta ja koordinoi jäsenvaltioiden suorittamien järjestelmällisten tarkastusten toteuttamista.

² Asiak. 16880/14 ja sen jatkoasiakirja 6891/15 helmikuulta 2015.

3) Schengen-asioiden työryhmä (SIS/Sirene) hyväksyi 18. joulukuuta 2014 erityiset suositukset, joilla pyritään parantamaan Schengenin tietojärjestelmän käyttöä ulkomaisten terroristitaistelijoiden tunnistamiseksi; suositukset ovat asiakirjassa 14523/3/14 REV 3. Osa toimenpiteistä oli osoitettu jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, muut olisi pantava täytäntöön EU:n tasolla.

Komissio on muuttanut Sirene-käsikirjaa³ keskustason toimien osalta ja parantanut Schengenin tietojärjestelmää, jotta siitä käy selkeästi ilmi, onko matkustustarkoituksiin käytetty asiakirja mitätöity. Lisäksi tiedonvaihto ulkomaisista terroristitaistelijoista ja vaarallisista rikollisista on pyritty saamaan nopeammaksi ja kohdennetummaksi.

Jäsenvaltioiden viranomaisille osoitettujen suositusten täytäntöönpano edistyy, ja Schengen-asioiden työryhmän (SIS/Sirene) olisi toteutettava jatkotoimia asiassa.

3. Lainvalvonta- ja oikeusalan tiedon jakamisen sekä operatiivisen yhteistyön tehostaminen

Europol

Terrorismin torjunnan analyysitietokannan matkustajia koskevaan yhteyspisteeseen toimitettujen tietojen määrä ja laatu on lisääntynyt huomattavasti. Toisinaan oikeudelliset ja organisatoriset esteet estävät kumppaneita jakamasta tietoa. Liitettävyyden osalta Europol tutkii vaihtoehtoja ja valmistelee terrorismin torjunnalle omistettua tiedonvälitysjärjestelmää, joka perustuisi olemassa olevaan SIENA-järjestelmään ja jolla jäsenvaltioiden terrorismin torjunnan yksiköt liitettäisiin suoraan yhteyteen Europolin ja toistensa kanssa. Eurojust osallistuu nyt matkustajia koskevan yhteyspisteen toimintaan ja hallinnollinen menettely on käynnissä Albanian osalta.

Jäsenvaltiot ovat alkaneet hyödyntää Europolin tietojärjestelmää (EIS) terrorismin torjunnan tarpeisiin. Jäsenvaltiot tallentavat henkilöiden nimiä, joihin liitetään maininta "vierastaistelija". Tähän mennessä 14 jäsenvaltiota on ryhtynyt toimiin EIS:n hyödyntämiseksi.

³ Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2015/219, annettu 29 päivänä tammikuuta 2015, SIRENE-käsikirjasta ja muista toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) täytäntöönpanotoimenpiteistä annetun täytäntöönpanopäätöksen 2013/115/EU liitteen korvaamisesta (EUVL L 44, 18.2.2015, s. 75).

Roomassa pidettiin 11. ja 12. toukokuuta 2015 Dumas-työryhmän kokous, jonka järjestämiseen Europol osallistui tiiviissä yhteistyössä italialaisen aloitteentekijän kanssa. Kokouksen tavoitteena oli ylläpitää ulkomaisia terroristitaistelijoita koskevien kansallisten yhteyspisteiden verkoston toimintaa, ja tärkeimpiä käsiteltyjä asioita oli "kuulutusluetteloa" (Alert List) koskeva toimintasuunnitelma. Tiedotustoiminnan alalla Dumas-työryhmä päätti kutsua seuraavaan, lokakuussa järjestettävään kokoukseen Norjan, Sveitsin, Australian, USA:n tulli- ja rajavaltaviranomaisen sekä Interpolin. Dumas-työryhmän indikaattoriluettelo yhdistettiin yhteisiä riski-indikaattoreita koskevan luettelon kanssa ja toimitettiin Euroopan komissiolle. Päättiin, että Dumas-työryhmä osallistuisi yhteisten riski-indikaattorien päivittämiseen neljän kuukauden välein.

Operatiivisen yhteistyön alalla maaliskuun 2015 lopussa järjestettiin toinen koulutustilaisuus ja harjoitus nopean toiminnan verkoston (FRN) toiminnan elvyttämiseksi. Verkosto koostuu nyt kahdesta tai useammasta koulutetusta asiantuntijasta kustakin jäsenvaltiosta. Vuoden 2015 jälkipuoliskolla järjestetään kolmas koulutusharjoitus muille jäsenvaltioiden asiantuntijoille, kolmansille valtioille ja kolmansille osapuolille. Hälytysharjoituksia on tarkoitus järjestää säännöllisesti. Kolmansien valtioiden asiantuntijoiden ottaminen mukaan nopean toiminnan verkostoon on osa tiedotusta painottavaa mallia.

Europol esitteli maaliskuussa 2015 asiakirjan, joka sisälsi ehdotuksia tiedon ja tiedustelutiedon vaihtamisen parantamiseksi terrorismin torjunnan alalla kautta koko EU:n (7272/15). Sisäisen turvallisuuden operatiivisen yhteistyön pysyvä komitea (COSI) keskusteli asiakirjasta. Asiakirja sisältää ajatuksen **EU:n terrorismintorjunnan keskuksen** (EU Counter Terrorism Centre ECTC) perustamisesta Europolin olemassa olevien rakenteiden puitteissa nykyisten foorumien ja palveluiden mahdollisimman tehokkaan hyödyntämisen varmistamiseksi.

Komissio kannattaa terrorismintorjunnan keskuksen perustamista Euroopan turvallisuusagendassa ("*vahvistetaan Europolin tukitoimintoja kokoamalla sen lainvalvontaresurssit Europolin yhteyteen perustettavaan Euroopan terrorismintorjuntakeskukseen*"⁴).

⁴ Keskus toimisi Europolin oikeudellisen mandaatin puitteissa ja siihen koottaisiin 1) matkustajia koskeva Europolin yhteyspiste, jonka kohteena ovat ulkomaiset terroristitaistelijat ja asiaan liittyvät terroristiverkostot, 2) EU:n ja Yhdysvaltojen välinen terrorismin rahoituksen jäljittämishjelma (TFTP), 3) rahanpesun selvittelykeskusten toimintaa tukeva hajautettu FIU.NET-verkosto, joka yhdistetään Europoliin vuonna 2016 ja 4) ampuma-aseisiin ja räjähteisiin liittyvät Europolin nykyiset valmiudet.

Eurojust toimitti COSille maaliskuussa ehdotuksia tiedonjakamisen parantamiseksi jäsenvaltioiden välillä ja asiaankuuluvien EU:n virastojen kanssa (7445/15). Se painotti olevan tärkeää varmistaa, että jaettua tietoa voidaan käyttää todisteena sen varmistamiseksi, että tuomio voidaan määrätä. Ehdotukset sisälsivät muun muassa seuraavaa:

- jäsenvaltioita kehoitettiin noudattamaan paremmin terrorismirikoksia koskevasta tiedonvaihdosta tehdystä neuvoston päätöksestä 2005/671/YOS ja Eurojust-päätöksen 13 artiklasta johtuvia velvoitteita, erityisesti tiedonvaihto Eurojustin kanssa ampuma-aseiden laittomaan kauppaan liittyvistä tapauksista;
- Eurojust on valmis osallistumaan keskusteluihin eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän (ECRIS) mahdollisesta kehittämisestä, jotta jäsenvaltiot saisivat helpommin tietoa kolmansien maiden kansalaisten saamista tuomioista;
- tehostettu tiedonvaihto olemassa olevien verkostojen optimaalisen käytön ansiosta, esim. EU:n jäsenvaltioiden valtakunnansyyttäjien ja johtavien yleisten syyttäjien neuvoa-antava ryhmä, terrorismiasioiden kansalliset yhteyshenkilöt, Eurojustin yhteyspisteet kolmansissa valtioissa, Euroopan juridinen koulutusverkosto;
- jäsenvaltioita kehoitettiin hyödyntämään paremmin Eurojustia ja erityisesti Eurojustin koordinoitinkokouksia ja koordinoitikeskuksia operatiivisissa yhteyksissä;
- tiedonjakamisen lisääminen Eurojustin ja Europolin välillä;
- Eurojust on sitoutunut jatkamaan kolmansien valtioiden kanssa tehtävän operatiivisen ja strategisen yhteistyön tehostamista vierastaistelijoihin liittyvän ilmiön osalta erityisesti vahvistamalla yhteistyötä Yhdysvaltojen kanssa ja Turkissa ja Länsi-Balkanilla olevien Eurojust-yhteyspisteiden kanssa; harkitsemalla Eurojust-yhteyspisteiden verkoston laajentamista Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan maissa ja oikeudellista yhteistyötä painottavan strategisen seminaarin järjestämistä vuonna 2015 näiden maiden kanssa, mukaan lukien ulkomaisiin terroristitaistelijoihin liittyvän ilmiön ratkaisemisen haasteet; keskustelemalla Eurojustin yhteystuomareiden lähettämisestä kolmansiin maihin, mukaan lukien yhteystuomarin rooli ja kriteerit maiden valitsemiseksi (esim. tarve ratkaista ulkomaisten terroristitaistelijoiden matkustamiseen liittyvä ilmiö).

Eurojust kerää ja analysoi kansallisten tuomioistuinten reaktioita ulkomaisiin terroristitaistelijoihin liittyvään ilmiöön. Asiaa koskeva Eurojustin kysely jaettiin maaliskuun 2015 lopulla kaikille terrorismiasioiden kansallisille Eurojust-yhteyshenkilöille ja Eurojustin yhteystuomareille Norjassa, Sveitsissä ja Yhdysvalloissa. Kyselyssä keskitytään lainsäädännön kehitykseen kansallisella tasolla, ulkomaisia terroristitaistelijoita koskevan tutkinnan ja syytteenpanon haasteisiin ja parhaisiin käytäntöihin sekä oikeuslaitoksen rooliin radikalismista loitontamisessa, kuntoutuksessa sekä radikalisoitumisen vähentämiseen tähtäävässä ja radikalisoitumisen vastaisessa toiminnassa. Kyselyyn toimitettavista vastauksista keskustellaan Eurojustin kesäkuun 2015 lopussa järjestämässä terrorismia käsittelevässä taktisessa kokouksessa. Vastauksia hyödynnetään myös päivitettäessä vierastaistelijoita koskevaa Eurojustin raporttia, joka on tarkoitus julkaista vuoden 2015 lopussa.

Eurojust esittelee 5. kesäkuuta 2015 neuvoa-antavalle ryhmälle tietonsa tuomioistuinten vastauksista ulkomaisiin terroristitaistelijoihin liittyvään ilmiöön. Tarkoituksena on helpottaa jäsenvaltioiden syyttäväviranomaisten korkean tason edustajien välistä mielipiteidenvaihtoa. Eurooppaoikeuden akatemian Trierissä 21. ja 22. toukokuuta 2015 järjestämässä konferenssissa terrorismiin ja väkivaltaiseen ääriliikehdintään johtavan radikalisoitumisen torjumisesta Eurojust esitteli ulkomaisia terroristitaistelijoita koskevan raporttinsa tulokset tuomareille ja syyttäjille ja peräänkuulutti parempaa tiedonvaihtoa jäsenvaltioiden oikeusviranomaisten välillä ja Eurojustin kanssa.

Huhtikuussa 2015 Eurojust liittyi matkustajia koskevaan Europolin yhteyspisteeseen ja aikoo tarvittaessa helpottaa yhteyspisteen kautta vaihdetun tiedon oikeudellisia jatkotoimia.

Poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä rikosasioissa käsittelevä koordinoitukomitea (CATS) kävi 15. helmikuuta 2015 keskustelun terrorismin torjunnan oikeudellisista näkökohdista valtion- ja hallitusten päämiesten ja Riian julistusten täytäntöönpanossa. Valtuuskunnat olivat pitkälti yhtä mieltä siitä, että on tärkeää harkita erityistoimenpiteitä ja parantaa niiden välineiden täytäntöönpanoa, jotka ovat jo käytössä puheenjohtajavaltion asiakirjassa (5917/15) määritellyillä viidellä toiminta-alalla, jotka ovat i) kriminalisointi, ii) tehokkaiden rikosoikeudellisten menettelyjen toteuttaminen, iii) oikeusviranomaisten tiedonvaihto ja yhteistyö, iv) radikalismista loitontamista ja kuntoutusta sekä radikalisoitumisen vähentämiseen tähtäävää ja radikalisoitumisen vastaista toimintaa koskevat, oikeuslaitoksen yhteydessä toteutettavat toimenpiteet ja v) yhteistyö kolmansien maiden kanssa. Euroopan turvallisuusagendaan on jo sisällytetty joukko erityistoimenpiteitä.

Jäsenvaltiot korostivat useaan otteeseen tarvetta arvioida, onko terrorismin torjumisesta tehtyä voimassa olevaa puitepääöstä 2002/475/YOS, sellaisena kuin se on muutettuna puitepääöksellä 2008/919/YOS, mahdollista tarkistaa YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2178(2014) vaatimusten kannalta. Euroopan turvallisuusagendan mukaan "komissio aikoo tehdä vuonna 2015 vaikutustenarvioinnin vuonna 2008 annetun terrorismia koskevan puitepääöksen saattamiseksi ajan tasalle vuonna 2016". Tässä yhteydessä otetaan huomioon käynnissä olevat neuvottelut terrorismin ennaltaehkäisyä koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen lisäpöytäkirjasta.

Euroopan neuvoston ministerikomitea perusti 21. tammikuuta 2015 ulkomaisia terroristitaistelijoita ja niihin liittyviä kysymyksiä käsittelevän komitean (COD-CTE) valmistelemaan ehdotusta terrorismin ennaltaehkäisyä koskevaa Euroopan neuvoston yleissopimusta (CETS N:o 196) täydentäväksi lisäpöytäkirjaksi ottaen huomioon YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 2178, jossa kehoitetaan muun muassa kriminalisoimaan matkustaminen ulkomaille terrorismitarkoituksessa ja tällaisten matkojen järjestäminen ja rahoittaminen.

Komissio antoi 13. maaliskuuta 2015 suosituksen neuvoston päätösehdotukseksi luvan antamisesta aloittaa neuvottelut EU:n puolesta. Hyvin tiiviiden neuvottelujen jälkeen neuvosto hyväksyi edellä mainitun päätöksen 1. huhtikuuta 2015 kirjallisella menettelyllä neuvoston työjärjestyksen 12 artiklan 1 kohdan nojalla (7300/3/15 REV 3 EU RESTRICTED). Työtä jatketaan pöytäkirjan allekirjoittamiseksi ja tekemiseksi EU:n puolesta odotettaessa, että komissio toimittaa asiaa koskevan ehdotuksen.

Tiedot aiemmista rikostuomioista ovat tärkeä tietolähde lainvalvonta- ja oikeusviranomaisille. Nopea ja yksinkertainen rikosrekisteritietojen vaihto on olennaisen tärkeää. Useimmat jäsenvaltiot vaihtavat nykyisin tietoja käyttämällä eurooppalaista rikosrekisteritietojärjestelmää (ECRIS), johon lähetetään yli 100 000 viestiä kuukaudessa, ja tämä määrä on kasvussa. ECRISin koko potentiaalia voidaan kuitenkin hyödyntää vain EU:n kansalaisten rikosrekisteritietojen osalta. Kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden rikosrekisteritietoja varten ei ole tällä hetkellä tehokasta järjestelmää.

Komissio arvioi parhaillaan keinoja tämän puutteen korjaamiseksi. Tämä on myös yksi Euroopan turvallisuusagendan prioriteeteista. Komissio aikoo seuraavien viikkojen aikana toteuttaa kuulemisia selvittääkseen tarkemmin, mikä on sopivin etenemistapa. Ratkaisu voisi olla hakemistoon tehty haku (osuma/ei osumaa -toiminnolla), ja hakemisto voisi olla joko hajautettu, kuten FIU-Net (rahanpesun selvittelykeskusten verkosto) tai keskitetty, kuten SIS (Schengenin tietojärjestelmä). Osuman tapauksessa pyynnön esittänyt jäsenvaltio voisi ottaa ECRISin kautta yhteyttä jäsenvaltioon, jolla on hallussaan asianomaisen henkilön rikosrekisteritiedot.

4. Laittomien ampuma-aseiden torjunta

Sisäisen turvallisuuden operatiivisen yhteistyön pysyvä komitea (COSI) keskusteli 26. maaliskuuta 2015 useista konkreettisista toimenpiteistä ja toimista, joiden täytäntöönpanoa vauhditetaan erityisesti tietojenvaihdon, laittomien ampuma-aseiden saatavuuden vähentämisen, ampuma-aseiden käytöstäpoiston ja deaktivoinnin sekä kolmansien maiden kanssa tehtävän yhteistyön osalta (6739/15). Tämä täytäntöönpano edellyttää nyt lisätoimia. Jäsenvaltioita kannustettiin osallistumaan ampuma-aseita koskevaan operatiiviseen toimintasuunnitelmaan, ja sovittiin, että tietojenvaihtoa olisi parannettava samoin kuin kolmansien maiden kanssa tehtävää yhteistyötä. COSI kannatti näitä neljää toimintalinjaa ja korosti, että ampuma-asedirektiiviä (aseiden hankinnan ja hallussapidon valvonnasta annettu direktiivi 91/477/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2008/51/EY) on tärkeää tarkastella uudelleen, jotta ampuma-aseiden deaktivoinnille vahvistettaisiin korkeatasoiset vähimmäisvaatimukset. Lisäksi on pantu merkille tulliviranomaisten osallistumisen ja koulutuksen tarjonnan merkitys samoin kuin internetin ja ns. pimeän verkon asettamat erityishaasteet.

Komissio ilmoitti Euroopan turvallisuusagendassa aikovansa tarkistaa ampuma-aselainsäädäntöä tekemällä vuonna 2016 ehdotuksia, joiden tavoitteena on tehostaa tietojen jakamista, parantaa jäljitettävyyttä, standardoida merkintätavat ja laatia yhteiset normit ampuma-aseiden neutralisointia varten.

Tulliyhteistyöryhmässä keskusteltiin laittoman ampuma-asekaupan torjunnasta tullin näkökulmasta, mukaan lukien tullin ja poliisin välinen yhteistyö.

Lainvalvontatyöryhmälle neuvoa-antavan Euroopan ampuma-aseasiantuntijaverkoston (EFE) puitteissa Alankomaat on tarjoutunut Yhdistyneen kuningaskunnan tuella toimimaan vetäjänä työryhmässä nimeltä "*Ampuma-asedirektiivi / lainsäädännön porsaanreiät ja muutetut aseet*". Myös EFE katsoo, että direktiivin tarkistamista on käsiteltävä pikaisesti.

Komissio korostaa Euroopan turvallisuusagendassa myös ampuma-aseiden laittomaan kauppaan liittyvän ulkoisen ulottuvuuden merkitystä erityisesti Länsi-Balkanin sekä Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan maiden osalta.

5. Jäsenvaltioiden turvallisuuspalvelujen välisen yhteistyön syventäminen

Puheenjohtajavaltio Latvian aloitteesta jäsenvaltioiden turvallisuuspalvelut ilmoittivat Coreperille 16. huhtikuuta 2015 yhteistyöstään, jota tehdään EU:n rakenteiden ulkopuolella.

6. Terrorismin rahoittaminen

Komissio ja Ecofin-neuvosto hyväksyivät 27. tammikuuta 2015 rahanpesun vastaisen paketin hyväksymisen yhteydessä yhteisen lausuman (5748/15). Lausumassa rahanpesun vastainen paketti otetaan osaksi terrorismin torjuntaa ja korostetaan lisätoimia, joilla olisi pyrittävä esimerkiksi vahvistamaan rahanpesun selvittelykeskusten välistä terrorismin rahoituksen torjumista koskevaa Euroopan tason yhteistyötä ja käsittelemään terrorismin rahoituksen riskejä EU:n ylikansallisen riskinarvioinnin avulla.

Neuvosto vahvisti 20. huhtikuuta 2015 pidetyssä istunnossaan ensimmäisen käsittelyn kantansa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskeviin uusiin sääntöihin. Euroopan parlamentti, jonka kanssa saavutettiin yhteisymmärrys 16. joulukuuta 2014, hyväksyi paketin 20. toukokuuta 2015.

Rahanpesudirektiivillä ja -asetuksella tiukennetaan rahanpesun torjuntaa ja terrorismin rahoitusta koskevia EU:n sääntöjä ja varmistetaan yhdenmukaisuus kansainvälisesti, etenkin rahanpesunvastaisessa toimintaryhmässä (FATF) käytetyn lähestymistavan kanssa. Asetus koskee erityisesti varainsiirtojen mukana toimitettavia tietoja.

Saksan ja Ranskan valtiovarainministerit lähettivät 31. maaliskuuta 2015 Euroopan komissiolle yhteisen kirjeen, jossa komissiota pyydettiin toteuttamaan EU:n tasolla uusia aloitteita, jotka koskevat terrorismin rahoitusta, mukaan lukien järjestelmä sellaisten terroristien varojen jäädyttämiseksi, jotka ovat sijoittautuneet EU:hun mutta joilla ei ole yhteyksiä kansainvälisiin terroristijärjestöihin (Lissabonin sopimuksen 75 artikla), anonyymien maksuvälineiden valvonnan vahvistamista, kulttuuriomaisuudesta suoritettavien käteismaksujen estämiseksi luotavaa sääntelykehystä ja korkean riskin alueille suunnattaviin rahavirtoihin sovellettavaa tehostettua huolellisuusvelvoitetta sekä rahanpesun selvittelykeskusten parempaa pääsyä keskitetyissä rekistereissä oleviin pankkitietoihin.

EU:n vastatoimena Syyrian/Irakin vierastaistelijailmiöön terrorismin rahoituksen jäljittämishojelmasta (TFTP) on tähän mennessä annettu 12:lle EU:n jäsenvaltiolle yksinomaan tähän uhkaan liittyen 1 344 vihjettä. Terrorismin torjunnasta ja rahanpesun selvittelystä vastaavat Europolin asiantuntijat tarjoavat jäsenvaltioiden viranomaisille analyyttistä, strategista ja operatiivista asiantuntemusta, mukaan lukien paikalla annettava operatiivinen tuki ja analyyttiset menetelmät (terroristiryhmien hankintamenetelmiä ja toimitusketjuja koskevien suuntausten ja mallien havaitseminen, varojen valvonta ja matkustusreittien analysointi). Kun rahanpesun selvittelykeskukset sisällytetään vuonna 2016 Europoliin, mahdollisuudet tarjota terrorismin torjuntaan rahoituskapasiteettia lisääntyvät.

7. Verkko- ja tietoturvadirektiivi

Tämän ehdotuksen, joka on osa Euroopan unionin kyberturvallisuusstrategiaa, tavoitteena on ottaa kansallisella ja EU:n tasolla käyttöön järjestelmät, jotka ovat tarpeen turvallisuustasojen parantamiseksi ja kyberuhkiin vastaamiseksi, jotta voidaan varmistaa turvallinen ja luotettava digitaalinen ympäristö kaikkialla EU:ssa. Loka- ja marraskuussa 2014 käytiin kaksi kolmikantaneuvottelua, joita seurasivat Euroopan parlamentin kanssa viime viikkojen aikana pidetyt tekniset kokoukset. Kolmas kolmikantaneuvottelu käytiin 30. huhtikuuta 2015, mutta kaikkiin kysymyksiin ei ole vielä löydetty kokonaisvaltaista ratkaisua. Poliittisella tasolla sekä Euroopan parlamentti että neuvosto kannattavat ehdotuksesta pikaisesti saavutettavaa yhteisymmärrystä, sillä ne molemmat korostavat tarvetta turvata EU:n tieto- ja viestintäjärjestelmät entistä paremmin.

Asiasisällön osalta ratkaistavana on kuitenkin vielä eräitä perustavanlaatuisia kysymyksiä, kuten yhdenmukaistamisen laajuus ja taso sekä alueellisuus ja täytäntöönpanon valvonta. Kuten kolmikantaneuvotteluissa pyydettiin, komissio esitti 27. toukokuuta näkemyksensä avoimena olevista kysymyksistä, ja tämän pohjalta on alettu järjestää uusia teknisiä kokouksia. Seuraavan kolmikantaneuvottelun ajankohdasta ei ole vielä päätetty, mutta puheenjohtajavaltio on edelleen sitoutunut edistämään asiassa kesäkuun aikana.

EU:n kyberturvallisuusstrategia sisälsi myös toimenpiteitä, joiden tavoitteena on edistää kyberturvallisuustuotteiden sisämarkkinoita ja kannustaa tutkimukseen ja kehittämiseen tehtäviä investointeja sekä innovointia. Digitaalisten sisämarkkinoiden kehittäminen on myös komission digitaalistrategian päätavoite. Yksi strategian pilareista on verkkoympäristöön kohdistuvan luottamuksen ja verkkoturvallisuuden vahvistaminen, josta Euroopan talouden kasvu ja vahvan digitaalialan kehittyminen ovat riippuvaisia. Komissio esitteli 6. toukokuuta 2015 digitaalisia sisämarkkinoita koskevan paketin, jossa korostetaan digitaalisten sisämarkkinoiden toiminnan ja kyberturvallisuuden välistä vahvaa yhteyttä. Digitaalisia sisämarkkinoita koskeva strategia sisältää sekä lainsäädäntötoimenpiteitä että muita kuin lainsäädäntötoimenpiteitä, ja siinä keskitytään parantamaan digitaalisten tuotteiden ja palvelujen saatavuutta kaikkialla Euroopassa, luomaan digitaaliverkoille ja -palveluille suotuisat olosuhteet ja maksimoimaan digitaalitalouden kasvupotentiaali.

Komission 28. huhtikuuta 2015 esittämässä Euroopan turvallisuusagendassa painopisteeksi asetettiin terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden ohella kyberrikollisuus, koska sillä on voimakas rajat ylittävä ulottuvuus ja koska se on ala, jolla EU-tason toimilla voi olla todellista merkitystä. Agendassa korostetaan voimassa olevan EU:n lainsäädännön täysimääräisen täytäntöönpanon, yksityissektorin kanssa tehtävän yhteistyön sekä Europolin Euroopan verkkorikostorjuntakeskuksen ja Eurojustin työn tärkeyttä. On tarpeen toteuttaa toimia, joilla tarkastellaan kyberrikoksia koskevan rikostutkinnan esteitä, jotka liittyvät lainkäyttövaltaan sekä todisteiden ja tietojen saatavuuteen, pannaan täytäntöön kyberturvallisuutta ja kyberhyökkäyksiä koskevia voimassa olevia politiikkoja, tehostetaan ulkoisen avun välineistä rahoitettavia kybervalmiuksien kehittämistoimia ja tarkistetaan muihin maksuvälineisiin kuin käteisrahaan liittyvien petosten ja väärennysten torjunnasta annettua lainsäädäntöä.

II RADIKALISOITUMISEN EHKÄISEMINEN JA ARVOJEN VAALIMINEN

1. Internetsisällön ilmoittamisvalmiuksien parantaminen, mukaan lukien internetsisällöstä ilmoittamista käsittelevän yksikön perustaminen Europolin yhteyteen

Neuvosto (oikeus- ja sisäasiat) sopi 12. maaliskuuta 2015, että **Europol kehittää 1. heinäkuuta 2015 mennessä EU:n internetsisällöstä ilmoittamista käsittelevän yksikön (EU IRU) Check-the-Web -hankkeen pohjalta.** Sillä on seuraavat neljä tehtävää:

- se koordinoi ja jakaa terrorismia ja väkivaltaisia ääriliikkeitä edistävän verkkosisällön tunnistamistehtävät (merkitseminen) asiaankuuluvien kumppaneiden kanssa,
- se käsittelee ja tukee ilmoituksia nopeasti, tehokkaasti ja vaikuttavasti tiiviissä yhteistyössä alan kanssa,
- se tukee toimivaltaisia viranomaisia tarjoamalla strategisia ja operatiivisia analyyssejä,
- se toimii eurooppalaisena osaamiskeskuksena edellä mainituissa tehtävissä.

Europol toimitti COSille maaliskuussa 2015 tiivistelmän (7266/15), jota täsmennettiin suunnitelmassa, josta keskusteltiin Europolin huhtikuussa 2015 isännöimässä asiantuntijakokouksessa. Kokoukseen osallistui jäsenvaltioiden, komission ja terrorismintorjunnan koordinaattorin toimiston edustajia. Asiantuntijoiden, myös teollisuuden, kanssa käytyjen jatkokeskustelujen ansiosta EU IRU -yksikön pilottivaihe voi alkaa 1. heinäkuuta 2015. Toinen vaihe alkaa 1. tammikuuta 2016, ja yksikkö on täysin toimintakykyinen 1. heinäkuuta 2016. Tämä vaiheittainen lähestymistapa mahdollistaa eri vaiheissa tehtävät mukautukset. Jäsenvaltioiden odotetaan nimeävän EU IRU -yksikköön kansalliset yhteyspisteet, jotta verkosto ja yhteistyö voidaan luoda. EU IRU -yksikön jäsenvaltioille tarjoamat palvelut riippuvat kunkin jäsenvaltion tarpeista ja valmiuksista.

2. Vastapropaganda

Komissio on perustamassa internetyhtiöiden foorumia. *Internetpalvelujen tarjoajien yhteisön foorumia* koskeva valmistelutyö täydentää EU IRU -yksikön työtä. Komissio on ilmoittanut aikovansa perustaa syksyllä 2015 EU-foorumin, joka tuo IT-alan yritykset yhteen lainvalvontaviranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan kanssa. Yhteistyössä IT-alan yritysten kanssa foorumi myös tutkii lainvalvontaviranomaisissa huolta aiheuttavia uusia salaustekniikoita.

Syyria-viestinnän neuvoa-antava ryhmä (SSCAT) on Belgian vetämä hanke, jossa on kaksi osaa: ensimmäinen on operatiivinen konsultointipalvelu, jonka tehtävänä on neuvoa jäsenvaltioita väkivaltaisten ääriliikkeiden torjunnassa ja terrorisminvastaisissa tiedotuskampanjoissa. Toinen osa on verkosto, jonka kautta jäsenvaltioiden edustajat vaihtavat parhaita käytäntöjä väkivaltaisten ääriliikkeiden torjunnasta ja terrorisminvastaisesta tiedotuksesta. Hanketta rahoitetaan Euroopan komission 18 kuukaudeksi myöntämällä tuella. SSCAT:n konsultointiryhmä on vierailut tai sen on määrä vieraila kymmenessä jäsenvaltiossa vuoden 2015 alkupuoliskolla. SSCAT:n verkosto on tavannut vuoden 2015 alusta alkaen kahdesti, ja siihen osallistuu tällä hetkellä yli 20 jäsenvaltiota.

Komissio järjesti terrorismin uhrien muistopäivänä 11. maaliskuuta uhrien etujärjestöjen kanssa vuotuisen tapahtuman, jossa annetaan puheenvuoro terrorismin uhreille.

Viestintä ja terrorismin torjunta

Pariisin terrori-iskujen jälkeen poliittisen kriisitoiminnan integroitujen järjestelyjen (IPCR) verkkofoorumissa, joka on IPCR:n tärkein viestintäväline, avattiin terrorismin torjuntaa koskeva tiedotuspiste. Kyseisen foorumin tavoitteena on auttaa varautumaan tulevaisuudessa mahdollisesti tehtäviin terroritekoihin ja helpottaa niiden johdosta toteutettavia poliittisia toimia. Se mahdollistaa tietojenvaihdot ja muodostaa rekisterin asiaankuuluville tiedoille, jotka koskevat poliittista päätöksentekoprosessia EU:n tasolla ja jäsenvaltioissa (esim. poliittiset lausunnot, julkisen tiedotuksen strategiat, aihetta käsittelevien kokousten ja tilaisuuksien ohjelmat jne.). Tiedot eivät ole turvallisuusluokiteltuja, ja niitä jaetaan vapaaehtoisuuden pohjalta.

Terrorismin torjuntaa koskeva tiedotuspiste on avoinna jäsenvaltioille, Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalle, komissiolle, EUH:lle, terrorismintorjunnan koordinaattorille ja EU:n virastoille. Tämän välineen tarkoituksena on auttaa jäsenvaltioita, ja sitä voidaan kehittää jäsenvaltioiden tarpeiden mukaan korvaamatta kuitenkaan nykyisiä viestintäkanavia (erityisesti kun kyse on operatiivisista/turvallisuusluokitelluista tiedoista).

"Club of Venice" (jäsenvaltioiden viestintäjohtajien epävirallinen verkosto) kokoontuu kesäkuussa 2015 Wieniin tarkastellakseen radikalisoitumisen ehkäisemiseen liittyviä viestintähaasteita ja vaihtaa näkemyksiä jäsenvaltioiden viestintästrategioista ja -toimista. Kokouksessa kiinnitetään huomiota uusien viestintävälineiden käyttöön (tehokkuus, kohtuuhintaisuus, saavutettavuus, seuranta).

3. Oikeudellisessa kontekstissa, myös vankiloissa, tapahtuva kuntoutus

Oikeusministerit käsitelivät puheenjohtajavaltio Latvian aloitteesta tätä aihetta 13. maaliskuuta lounaskeskustelussa. Komission jäsen Vera Jourová aikoo järjestää yhdessä puheenjohtajavaltio Luxemburgin kanssa ja EU:n terrorismintorjunnan koordinaattorin tuella 19. ja 20. lokakuuta ministerikokouksen, jossa käsitellään oikeudellisessa kontekstissa, myös vankiloissa, tapahtuvaa kuntoutusta. Ensiksi komissio järjesti 18. toukokuuta 2015 Haagissa toimivan terrorismin torjunnan kansainvälisen keskuksen (ICCT) kanssa asiantuntijakokouksen, johon osallistui oikeus- ja vankilaviranomaisia sekä radikalisoitumisen asiantuntijoita.

Komissio on kohdentanut uudelleen oikeusalan rahoitusvälineet tukeakseen asiaankuuluvia aloitteita: radikalisoitumisen ja terrorismin torjunta on lisätty painopisteiden luetteloon muuttamalla oikeusosalle vuodeksi 2015 vahvistettua työohjelmaa. Komissaari Jourová on varannut 1,5 miljoonaa euroa 5,5 miljoonan euron suuruiseen oikeusalan koulutusta koskevaan ehdotuspyyntöön ja 1 miljoonaa euroa oikeudellista yhteistyötä koskevaan ehdotuspyyntöön, jonka kokonaismäärärahat ovat 3,3 miljoonaa euroa. Eurooppalaista oikeusalan koulutusta koskevat ehdotuspyynnöt julkaistaan kesällä 2015, ja hakemusten jättämisen määräaika on syksyllä 2015. Tässä keskitytään alan toimijoiden koulutukseen ja hankkeisiin, jotka helpottavat parhaiden käytäntöjen vaihtoa jäsenvaltioiden rikosoikeusjärjestelmien toimijoiden välillä. Euroopan juridinen koulutusverkosto on Euroopan komission pyynnöstä mukauttanut koulutusohjelmaansa, johon on lisätty radikalisoitumisen ja terrorismin torjuntaa käsitteleviä koulutusseminaareja sekä syyttäjille vuosina 2015 ja 2016 tarjottavia vaihtoja ja opintokäyntejä.

Komissio lujittaa entisestään EuroPris-järjestön ja CEP:n (Confederation of European probation) kanssa tekemäänsä pitkäaikaista yhteistyötä käsitelläkseen kuntoutusta koskevaa kysymystä, mukaan lukien vankilassa tapahtuvan radikalisoitumisen ehkäiseminen ja radikalismista luopuminen. Tämä on myös yksi Euroopan turvallisuusagendan prioriteeteista.

Myös radikalisoitumisen torjunnan verkosto työskentelee alan toimijoiden kanssa tämän kysymyksen parissa. Esimerkkinä mainittakoon Brysselissä 15.16. kesäkuuta pidettävä asiantuntijakokous, jossa käsitellään palaavia vierastaistelijoita sekä vankilassa tapahtuvaa kuntoutusta ja radikalisoitumista.

4. Koulutusaloitteet

EU:n opetusministerit keskustelivat 17. maaliskuuta 2015 pidetyssä epävirallisessa kokouksessaan radikalisoitumisen ehkäisemistä koskevasta Ranskan hallituksen, Euroopan komission ja puheenjohtajavaltio Latvian yhteisestä aloitteesta. Kokouksessa annettiin julistus kansalaisuuden sekä vapauden, suvaitsevaisuuden ja syrjimättömyyden yhteisten arvojen edistämisestä koulutuksen avulla. Tätä asiaa saatetaan käsitellä tarkemmin neuvoston päätelmissä. Kysymys otettiin uudelleen esille 18. toukokuuta 2015 pidetyssä koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvoston istunnossa. Komissio suunnittelee käynnistävänsä näiden toimien tueksi aiempaa kohdennetumpia rahoitusohjelmia.

Kuten Euroopan turvallisuusagendassa todetaan, komissio asettaa painopisteeksi radikalisoitumisen ja nuorten syrjäytymisen torjunnan ja osallisuuden edistämisen toteuttamalla käytännön toimenpiteitä eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisten puitteiden (ET 2020), Euroopan nuorisostrategian sekä urheilua ja kulttuuria koskevien EU:n työsuunnitelmien mukaisesti. Komissio tukee näitä toimia myöntämällä rahoitusta Erasmus+- ja Luova Eurooppa -ohjelmista. Lisätukea myönnetään muun muassa opettajien ja nuorisotyöntekijöiden liikkuvuuteen, nuorison vaihto- ja vapaaehtoishjelmiin, koulutus- ja nuorisopolitiikan strategisiin kumppanuuksiin, ylikansallisiin verkostoihin, koulujen yhteistyöfoorumeihin, kansalaiskasvatusta koskeviin yhteishankkeisiin ja urheilualan yhteistyökumppanuuksiin. Komissio aikoo myös lisätä radikalisoitumisen syitä ja ilmenemismuotoja koskevaa tutkimusta Horisontti 2020 -ohjelman puitteissa (*erityisesti sen osioissa "Yhteiskunnalliset haasteet" ja "Tiede yhteiskunnassa ja yhteiskuntaa varten"*).

Lisäksi komissio aikoo tarkastella mahdollisuuksia yhteistyön tiivistämiseen koulutuksen ja muiden asiaankuuluvien alojen välillä, joita ovat esimerkiksi kulttuuri, urheilu, työllisyys, hyvinvointi, turvallisuus ja muut sosiaalista osallisuutta koskevat toimintakanavat.

5. Viestintästrategiat, joilla edistetään suvaitsevuutta, syrjimättömyyttä, perusvapauksia sekä uskontojen välistä ja muuta yhteisöllistä vuoropuhelua

EU:n kulttuuriministerit antoivat 11. tammikuuta 2015 puheenjohtajavaltio Latvian ja Ranskan aloitteesta yhteisen lausuman, jossa puolustetaan ilmaisuvapautta ja taiteellista vapautta.

Puheenjohtajavaltio Latvian aloitteesta yleisten asioiden neuvosto kävi 21. huhtikuuta 2015 lounaskeskustelun näiden toimenpiteiden mahdollisesta toteuttamisesta ja saavuttamisesta Ranskan, komission varapuheenjohtajan Frans Timmermansin ja terrorismintorjunnan koordinaattorin lausuntojen pohjalta.

Komissio sitoutui järjestämään vuosittain EU:n perusoikeustilannetta koskevan keskustelutilaisuuden, jonka tavoitteena on parantaa perusoikeuksien edistämiseen ja suojeluun liittyvää keskinäistä yhteistyötä ja poliittista sitoutumista. Ensimmäisessä keskustelutilaisuudessa lokakuussa 2015 keskitytään suvaitsevaisuuden ja kunnioituksen edistämiseen erityisesti juutalais- ja muslimivihan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi. Ennen sitä on määrä järjestää kansalaisyhteiskunnan ja sidosryhmien kuulemisia, kuten kaksi korkean tason vuoropuhelua: toinen uskonnollisten johtajien ja toinen ei-tunnustuksellisten järjestöjen edustajien kanssa.

Komissio antoi 8. toukokuuta 2015 vuotuisen kertomuksensa EU:n perusoikeuskirjan soveltamisesta. Siinä korostettiin tarvetta varmistaa, että perusoikeuksia noudatetaan ja edistetään täysimääräisesti turvallisuustoimenpiteitä toteutettaessa. Neuvosto käy tämän kertomuksen pohjalta EU:n perusoikeuskirjaa koskevan vuosittaisen keskustelunsa 23. kesäkuuta 2015.

Euroopan unionin perusoikeusvirasto jatkoi työtään auttamalla EU:n toimielimiä ja EU:n jäsenvaltioita ymmärtämään ja ratkaisemaan haasteita, jotta kaikkien perusoikeudet voitaisiin EU:ssa turvata.

6. Ammatillinen koulutus, työllistymismahdollisuudet ja sosiaalinen integraatio

Puheenjohtajavaltio Latvian aloitteesta työllisyys- ja sosiaalipolitiikkaneuvosto (TSTK) hyväksyi 9. Maaliskuuta päätelmät "Kohti osallistavampia työmarkkinoita" (6182/15), jossa ehdotetaan erinäisiä toimenpiteitä, kuten työmarkkinoiden osallistavuutta parantavien toimenpiteiden tukeminen käyttämällä Euroopan sosiaalirahaston ja työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskevan Euroopan unionin ohjelman kaltaisia rahoitusvälineitä. Toimenpiteillä olisi keskityttävä parantamaan vähäosaisten ryhmien sijoittumista työmarkkinoille.

Kuten Euroopan turvallisuusagendassa todetaan, Euroopan sosiaalirahastosta myönnetään jäsenvaltioille rahoitusta sosiaalisen osallisuuden edistämiseen sekä köyhyyden ja kaikenlaisen syrjinnän torjumiseen. Jokaisessa jäsenvaltiossa vähintään 20 prosenttia ESR:n varoista on osoitettava sosiaalisen osallisuuden edistämiseen sekä köyhyyden ja kaikenlaisen syrjinnän torjumiseen. Yhteensä tähän on osoitettu selvästi yli 20 prosenttia. ESR:n ja nuorisotyöllisyysaloitteen rahoituksesta 60,54 prosenttia keskittyy seuraaviin viiteen ESR:n painopisteeseen: aktiivinen osallisuus, nuorten kestävä integroituminen työmarkkinoille, työhönpääsy, koulutuksen keskeyttäminen ja elinikäinen oppiminen.

Eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä on annettu joitakin maakohtaisia suosituksia, jotka koskevat muuttajataustaisten henkilöiden parempaa integroitumista työmarkkinoille.

III YHTEISTYÖ KANSAINVÄLISTEN KUMPPANIEMME KANSSA

Ensisijaisena tavoitteena on panna täytäntöön ulkoasioiden neuvoston 9. helmikuuta 2015 terrorismin torjunnasta antamat kunnianhimoiset päätelmät, joilla jatketaan valtion- ja hallitusten päämiesten kansainvälisen yhteistyön osalta antamien suuntaviivojen täytäntöönpanoa.

1. Puututaan kriiseihin ja konflikteihin, erityisesti eteläisessä naapurustossamme, uudistamalla strategisesti lähestymistapaamme

Huhtikuussa 2015 kokoontuneessa ulkoasioiden neuvostossa esitettiin Libyan osalta toinen kriiseissä toimimista koskeva poliittinen kehys (Political Framework for Crisis Approach, PFCA) ja keskusteltiin siitä. Terrorismin torjunnan näkökohdat olivat osa PFCA:ta. PFCA:n ja jatkokehityksen pohjalta laaditaan Libyaa koskeva terrorismin torjunnan strategia heti, kun olosuhteet alueella sen sallivat.

Syyrian/Irakin osalta EU hyväksyi 16. maaliskuuta 2015 Syyriaa ja Irakia sekä ISILin/Daeshin aiheuttamaa uhkaa koskevan EU:n strategian ja keskittyy nyt sen täytäntöönpanoon.

Jemenin osalta EU hyväksyi vuonna 2013 Afrikan sarvea / Jemeniä koskevan terrorisminvastaisen toimintasuunnitelman. Sen täytäntöönpano on keskeytetty tämänhetkisen räjähdysalttiin poliittisen tilanteen johdosta.

- 2. Toimitaan turvallisuusasioissa ja terrorismin torjunnassa entistä tiiviimmin kolmansien maiden kanssa, erityisesti Lähi-idässä ja Pohjois-Afrikassa sekä Sahelissa, mutta myös Länsi-Balkanin alueella, muun muassa toteuttamalla kumppanien kanssa uusia valmiuksien kehittämishankkeita (esim. rajatarkastuksia) ja tarjoamalla paremmin kohdennettua EU:n tukea**

MENA-maat

Korkea edustaja Mogherini asetti ulkoasioiden neuvoston päätelmien täytäntöönpanolle seuraavat poliittiset painopisteet: otetaan käyttöön kohdennetut ja parannetut turvallisuutta ja terrorismin torjuntaa koskevat vuoropuhelut, terrorismin torjuntaa koskevat toimintasuunnitelmat, terrorismin torjuntaa koskevat seminaarit, sijoitetaan turvallisuus-/terrorismintorjunta-asiantuntijoita EU:n edustustoihin, toteutetaan uusia valmiuksien kehittämishankkeita, strategista viestintää, luodaan oikeus- ja sisäasioiden alan virastoja ja välineitä MENA-maihin ja järjestetään terrorismiin osallistuvia vierastaistelijoita käsittelevä Euro–Välimeri-ministerikokous. Poliittisten painopisteiden täytäntöön panemiseksi niistä on laadittu tiivistelmä, joka on toimitettu jäsenvaltioille. EU:n edustustojen on määrä osallistua aktiivisesti niiden täytäntöönpanoon.

Jäsenvaltioista lähetettäviä **terrorismintorjunta-/turvallisuusasiantuntijoita** on valittu sijoitettaviksi kahdeksaan keskeiseen EU:n edustustoon. Tämä prosessi on edennyt hyvin, ja se saadaan päätökseen viimeistään syyskuussa.

Tunisian ja Libanonin kanssa terrorismin torjunnan alalla tehtävää yhteistyötä pidetään ensiarvoisen tärkeänä: korkea edustaja Mogherini keskusteli Tunisian kanssa terrorismin torjunnasta assosiaatiokomitean kokouksessa ja osallistui Bardo-museoon tehdyn iskun johdosta Tunisissa järjestettyyn marssiin. Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja Donald Tusk vieraili terrorismintorjunnan koordinaattorin kanssa Tunisiassa Bardo-museoon tehdyn iskun jälkeen 30. maaliskuuta 2015. Terrorismintorjunnan koordinaattori johti yhdessä monenvälisistä asioista vastaavan EUH:n johtajan kanssa yksiköiden välistä valtuuskuntaa, joka vieraili Tunisiassa helmikuussa 2015 määritelläkseen aloja, jotka tarvitsevat apua terrorismin torjunnassa. Valmisteilla on terrorismin torjuntaa koskeva hanke, joka on tarkoitus käynnistää mahdollisimman pian: korkea edustaja Mogherini lähetti Tunisian pääministerille toukokuussa kirjeen ja muistion, joissa tarjotaan tietyillä aloilla annettavaa apua ja terrorismin torjuntaan liittyvää yhteistyötä ja joiden perusteella ollaan kehittämässä avustustoimenpiteitä yhteistyössä Tunisian kanssa.

Tunisian pääministerin Brysseliin 27. ja 28. toukokuuta tekemän vierailun aikana saatiin selville Tunisian näkemykset tästä terrorismin torjuntaa koskevasta muistiosta, joka muodostaa perustan Tunisian kanssa vahvistettavalle terrorismin torjuntaa koskevalle toimintasuunnitelmalle ja jonka mukaan EU:n ja Tunisian välillä on syytä käydä mahdollisimman pian (kesäkuussa 2015) turvallisuutta ja terrorismin torjuntaa koskeva vuoropuhelu. Tämän lisäksi on valmisteilla (vuoden 2016 puolivälissä käynnistettävä) 25 miljoonan euron suuruinen turvallisuusalan uudistushanke, joka sisältää terrorismin torjuntaan liittyviä näkökohtia. Eurojust osallistui Tunisian kanssa perustetun turvallisuutta ja oikeutta käsittelevän alakomitean kokoukseen huhtikuussa 2015 ja tarjosi tiiviimpää yhteistyötä: Tunisian viranomaisten vierailu Eurojustiin ja MENA-maiden kanssa järjestettävä seminaari vuoden 2015 lopussa tai vuoden 2016 alussa oikeudellisesta yhteistyöstä terrorismin torjunnan alalla. Lisäksi se kannusti Tunisiata nimeämään lisää yhteyspisteitä.

Libanonissa järjestettiin 23. helmikuuta 2015 **terrorismin torjuntaa koskeva seminaari**, johon osallistuivat kaikki asiaankuuluvat Libanonin, EUH:n, komission, terrorismintorjunnan koordinaattorin, EU:n virastojen Europol ja CEPOL sekä jäsenvaltioiden yksiköt. Seminaarissa määriteltiin aloja, joilla valmiuksia ja yhteistyötä on kehitettävä. Tämän pohjalta ollaan kehittämässä terrorismin torjunnan toimintasuunnitelmaa ja valmiuksien kehittämishanketta.

Turkin kanssa järjestetään **terrorismin torjuntaa koskeva seminaari** Ankarassa 23. kesäkuuta.

Marokon ja Libanonin kanssa aiotaan käydä mahdollisimman pian **kohdennettua ja parannettua vuoropuhelua turvallisuudesta ja terrorismintorjunnasta**.

Valmiuksien kehittämishankkeissa on myös edistytty **erityisesti kriisitoiminnan alalla:**

PTK hyväksyi 5. toukokuuta 2015 **Jordaniassa** toteutettavan **radikalisoitumisen ehkäisemishankkeen** (10 miljoonaa euroa, lyhyen aikavälin toimi vakautta ja rauhaa edistävän välineen puitteissa). Hankkeen puitteissa Jordanian viranomaisia avustetaan ehkäisevän strategian ja ehkäisevien toimintapolitiikkojen kehittämisessä ja toteuttamisessa sekä tuetaan tällä alalla toimivia kansalaisyhteiskunnan organisaatioita. Hanke käynnistyy kesän jälkeen.

PTK hyväksyi 5. toukokuuta 2015 myös **Libanonissa** toteutettavan hankkeen yhteiskunnallisten jännitteiden laukaisemiseksi ja radikalisoitumisen ehkäisemiseksi (2,5 miljoonaa euroa, lyhyen aikavälin toimi vakautta ja rauhaa edistävän välineen puitteissa). Hankkeen tavoitteena on ehkäistä pakolaisten ja heitä vastaanottavien yhteisöjen välisiä konflikteja. Sen puitteissa tuetaan kuntien taloudellisia ja operatiivisia valmiuksia ja sosiaalipalveluja sekä rauhaa edistäviä kampanjoita paikallismedioissa. Lisäksi hankkeen puitteissa tarjotaan valmiuksien kehittämistä ja koulutusta sekä tiedotustoimia, jotta voidaan parantaa uskonnollisten yhteisöjen valmiuksia torjua väkivaltaisia ääriliikkeitä.

Helmikuussa PTK hyväksyi **Irakissa** toteutettavan terrorismin torjuntaan liittyvän valmiuksien kehittämishankkeen, joka myös käynnistyy kesän jälkeen (3,5 miljoonaa euroa, lyhyen aikavälin toimi vakautta ja rauhaa edistävän välineen puitteissa). Hankkeen puitteissa Irakia avustetaan erityisesti yhteistyössä kansallisen turvallisuusneuvonantajan kanssa parantamaan tiedon jakamista, kehittämään ja panemaan täytäntöön kattava ja ihmisoikeuksia noudattava terrorismin torjunnan strategia sekä kehittämään radikalisoitumisen ehkäisytyötä ja terrorismin rikosoikeudellisia seuraamuksia.

PTK hyväksyi helmikuussa hankkeen, jonka toteuttaa **Euroopan poliisiakatemia (Cepol)** ja joka käynnistyy kesän jälkeen (2,5 miljoonaa euroa, lyhyen aikavälin toimi vakautta ja rauhaa edistävän välineen puitteissa). Cepol järjestää vaihtoja EU:n jäsenvaltioiden vastaavien viranomaisten kanssa, opintokäyntejä jäsenvaltioihin, EU:n virastoihin ja toimielimiin, sekä räätälöityä koulutusta terrorismin torjunnasta vastaaville viranomaisille Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan alueelta.

PTK hyväksyi helmikuussa Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan aluetta koskevan **strategisen viestinnän hankkeen**, jonka puitteissa asiasta kiinnostuneita maita avustetaan vastaamaan tehokkaalla tavalla Daeshin propagandaan (3,3 miljoonaa euroa, lyhyen aikavälin toimi vakautta ja rauhaa edistävän välineen puitteissa). Hankkeen täytäntöön panevien kumppaneiden kanssa neuvotellaan parhaillaan.

Komissio hyväksyi huhtikuussa 2015 hankkeen Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan maiden, Turkin ja Balkanin maiden avustamiseksi **YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2178 täytäntöönpanossa** (ulkomaisten terroristitaistelijoiden ongelman rikosoikeudelliset ja lainvalvonnalliset ulottuvuudet). Hankkeen toteuttaa YK:n huumeiden ja rikollisuuden torjunnasta vastaava järjestö UNODC ja se käynnistyy kesäkuussa (5 miljoonaa euroa, Euroopan naapuruusväline ENI). Hanke on jo käynnistetty virallisesti.

Komissio on hyväksynyt kesäkuussa 2015 alkavan hankkeen **Maghrebin ja Sahelin** alueen maiden avustamiseksi **radikalisoitumisen ehkäisemisessä** (yhdessä kansalaisyhteiskunnan kanssa). Hankkeen toteuttaa YK:n alueidenvälinen rikollisuuden ja oikeuden tutkimuslaitos UNICRI (5 miljoonaa euroa, Euroopan naapuruusväline ENI).

Vakautta ja rauhaa edistävän välineen lyhyen aikavälin toimien (kriisitoimet) puitteissa on aloitettu **Sahelin ja Maghrebin** alueella (sekä Nigeriassa, Kamerunissa ja Keski-Afrikan tasavallassa) toteutettava hanke **radikalisoitumisen ja väkivaltaisten ääriliikkeiden ehkäisemiseksi**. Hankkeen otsikkona on "Programme de Prévention Régionale de l'Extémisme Violent de l'Union européenne - PPREV-UE" (EU:n alueellinen ohjelma väkivaltaisten ääriliikkeiden ehkäisemiseksi) ja sen puitteissa tarjotaan käytännön tutkimusta, neuvoja ja koulutusta päätöksentekijöille hankkeen piiriin kuuluvissa maissa kaikilla tasoilla: hallitukset, paikalliset viranomaiset, kansalaisyhteiskunta, kansainväliset organisaatiot ja muut avunantajat mukaan lukien Euroopan unioni (EU:n edustustot) ja sen jäsenvaltiot (1,675 miljoonaa euroa).

Vakautta ja rauhaa edistävän välineen pitkän aikavälin toimien puitteissa on aloitettu kaksi hanketta Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan maissa yhteistyössä **Maltalla toimivan kansainvälisen oikeus- ja oikeusvaltioinstituutin** kanssa maailmanlaajuisen terrorisminvastaisen foorumin puitteissa. Näiden hankkeiden puitteissa parlamentin jäsenet ja korkeimpien oikeuksien tuomarit ovat yhteydessä eurooppalaisiin vastapuoliinsa ja laajentavat tietoutta ihmisoikeuksia noudattavasta terrorismin torjuntaan liittyvästä tuomitsemisesta, lainsäädännöstä ja valvonnasta. Vakautta ja rauhaa edistävän välineen pitkän aikavälin toimien puitteissa Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan maissa toteutettavan terrorismin torjunnan hankkeen (14 miljoonaa euroa) valmistelua on jatkettu.

UNODC:n yhteistyössä YK:n terrorismin vastaisen komitean toimeenpanevan johtokunnan UNCTEDin kanssa toteuttama hanke (3 miljoonaa euroa) **oikeusvaltioperiaatteen mukaisen tutkinnan ja syytteeseen asettamisen tukemiseksi Maghrebin alueella** aloitettiin maaliskuussa 2014. Hankkeen tavoitteena on parantaa rikosoikeuden alan ja lainvalvontaviranomaisten valmiuksia suorittaa terrorismitapausten tutkinta, syytteeseen asettaminen ja tuomion määrääminen ihmisoikeuksia täysin noudattavalla tavalla. Hanke kattaa Marokon, Algerian, Tunisian ja Libyan. Mauritania osallistuu hankkeeseen alueellisella tasolla. Tunisissa järjestettiin tammikuussa 2015 maakohtainen seminaari erityisten tutkintamenetelmien käyttämisestä terrorismin torjunnassa ottaen asianmukaisesti huomioon oikeusvaltioperiaate ja ihmisoikeudet. Rooman senaatissa järjestettiin 25.–27. helmikuuta 2015 alueellinen tapahtuma lainvalvontaviranomaisten ja turvallisuuspalvelujen parlamentaariseen valvonnasta; se toteutettiin yhteistyössä kansainvälisen oikeus- ja oikeusvaltioinstituutin, UNCTEDin ja Välimeren parlamentaarisen yleiskokouksen kanssa. Rabatissa järjestettiin 4.–6. maaliskuuta 2015 kansallinen seminaari terrorismitapausten tuomitsemisen haasteista ja hyvistä käytännöistä. Tunisissa järjestetään 12.–14. toukokuuta 2015 kansallinen seminaari oikeudellisten ja institutionaalisten toimenpiteiden tehostamisesta terrorismin uhrien tukemiseksi.

Euroopan naapuruusvälineen puitteissa on hyväksytty **Euromed Police IV** -hanke (4,8 miljoonaa), joka käynnistetään vuoden 2015 loppuun mennessä ja toteutetaan tiiviissä yhteistyössä Interpolin, Cepolin ja Europolin kanssa vuodesta 2016 alkaen. Terrorismin torjunta ja järjestäytynyt rikollisuus tulevat todennäköisesti olemaan uuden hankkeen tärkeimmät aiheet. Hankkeen puitteissa kehitetään Euromedin yhteistyöstrategia kansalaisten turvallisuuden parantamiseksi, tehostetaan strategista ja operatiivista yhteistyötä sekä tarjotaan räätälöityä koulusta ja valmiuksien kehittämistä tärkeimmillä alueilla.

Terrorismintorjunnan koordinaattori on valmistelemassa asiakirjaa strategisen keskustelun tueksi **oikeus- ja sisäasioiden alan välineiden, alan virastot mukaan lukien, ulkoisen käytön** parantamisesta erityisesti Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan maissa sekä tiedonvaihtokanavien luomisesta.

Parhaillaan valmistellaan **ulkomaisia terroristitaitelijointia käsittelevää kolmatta Euromed-kokousta**, joka on tarkoitus järjestää Bagdadissa syyskuun loppupuoliskolla.

Korkea edustaja Mogherini on pyytänyt EU:n edustustoja ja EUH:n ja komission asiaankuuluvia yksiköitä **tarkastelemaan uudelleen** EU:n hankkeiden **nykyistä ja tulevaa ohjelmasuunnittelua** ja valtavirtaistamaan terrorismin torjunnan mahdollisuuksien mukaan ja soveltuvien osin. Soveltuvia aloja ovat esimerkiksi oikeusvaltio, turvallisuusalan uudistus, poliisi, oikeus, vankilat ja rajahankkeet, mutta myös kansalaisyhteiskunta, nuoriso, koulutus ja mediahankkeet radikalisoitumisen ehkäisemiseksi näissä eri ryhmissä.

Bahrainissa järjestettiin 22. huhtikuuta 2015 **Persianlahden yhteistyöneuvoston** kanssa korkean tason seminaari terrorismin rahoituksesta. EUH järjesti Yhdysvaltojen kanssa helmikuussa 2015 **asiantuntijakokouksen Daeshin vastaisesta rahoituksesta**. Kokoukseen osallistuivat EU:n jäsenvaltiot, EU:n toimielimet, terrorismintorjunnan koordinaattori, EU:n virastot (Europol, Cefol), Australia, Kanada, Islanti, Japani, Norja, Sveitsi, Yhdysvallat, YK ja Euroopan neuvosto.

Länsi-Balkan

Vuoden 2015 alkupuoliskolla järjestettiin kolme Länsi-Balkanin alueen terrorismintorjunnan epävirallista kokousta. Kokouksissa kartoitettiin EU:n tämänhetkisiä terrorismintorjunnan aloitteita ja jäsenvaltioiden kahdenvälisiä toimia sekä virtaviivaistettiin yhteistyöpyrkimyksiä. Komissio tukee tätä prosessia ja päätti rahoittaa keskeisiä tavoitteita, joita ryhmä ryhtyy nyt kehittämään terrorismintorjunnan alan yhteistyön vahvistamiseksi tämän tärkeän alueen kanssa.

Itävalta järjesti 20. maaliskuuta 2015 ministeritason konferenssin Länsi-Balkanin maiden, sisäasioista vastaavan komission jäsenen ja EU:n terrorismintorjunnan koordinaattorin kanssa. Konferenssissa hyväksyttiin julkilausuma, jossa esitellään ideoita Länsi-Balkanin maiden kanssa tehtäväksi yhteistyöksi edistämällä kolmiosaista lähestymistapaa (muotoilu - ehkäisy - reagointi). Tavoitteena on perusoikeuksiin ja -arvoihin pohjautuva parempi yhteiselo vapauden ja turvallisuuden ilmapiirissä sekä väkivaltaisten ääriainesten torjuminen yhdessä. Erityisesti painotettiin viestintästrategioiden kehittämistä suvaitsevaisuuden ja kunnioituksen, syrjimättömyyden, perusvapauksien ja solidaarisuuden edistämiseksi sekä kulttuurienvälisen vuoropuhelun tehostamiseksi Länsi-Balkanin maiden kanssa ja maiden sisällä.

3. Pitkäjänteinen ja koordinoitu kansainvälinen yhteistyö YK:ssa ja maailmanlaajuisella terrorisminvastaisella foorumilla sekä asiaankuuluvien alueellisten aloitteiden puitteissa

Korkea edustaja Mogherini ja terrorismintorjunnan koordinaattori osallistuivat helmikuussa 2015 presidentti Obaman ja ulkoministeri Kerryn järjestämään huippukokoukseen ja ministerikokoukseen väkivaltaisten ääriliikkeiden torjumisesta. EU osallistuu huippukokouksen jatkotoimiin ja syyskuussa YK:n yleiskokouksen yhteydessä järjestettävän toisen huippukokouksen valmisteluihin.

EU on Daeshin vastaisen liittoutuman jäsen ja on osallistunut liittouman kokouksiin ja työryhmiin.

EU on maailmanlaajuisen terrorisminvastaisen foorumin GCTF:n täysjäsen ja osallistui GCTF:n koordinoitukomiteaan, täysistuntoon ja asiaankuuluviin työryhmäkokouksiin. EU jatkaa yhdessä Turkin kanssa GCTF:n Afrikan sarvi -työryhmän puheenjohtajana. EU ja Turkki järjestivät Kampalassa maaliskuussa 2015 Afrikan sarvi -työryhmän neljännen yleiskokouksen ja näyttelyn.

4. Kulttuurien ja sivilisaatioiden välinen vuoropuhelu perusvapauksien edistämiseksi yhdessä

EU tutkii korkean edustajan Federica Mogherinin johdolla muun muassa asianmukaisten kulttuurivuoropuheluiden luomista. Korkea edustaja pyysi Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan maiden, Persianlahden maiden ja Turkin EU-edustustoja järjestämään useammin älymystön mielipiteidenvaihtoa ja edistämään laajempaa temaattista vuoropuhelua terrorismin ja radikalisoitumisen juurista ja niiden vaikutuksista yhteiskuntiimme. Lisäksi niitä pyydettiin tukemaan julkisia tilaisuuksia arvoihin ja perusoikeuksiin, mukaan lukien sananvapaus ja suvaitsevaisuus, liittyvistä aiheista.

EU:n viestinnän parantamiseksi Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan maissa ollaan parhaillaan luomassa **strategisen viestinnän työryhmää**, johon osallistuvat EUH, EU:n edustustot, terrorismintorjunnan koordinaattori, komissio ja Syyria-viestinnän neuvoa-antava ryhmä.